

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellvs De Principalitate Romanæ Ecclesiæ

Roth von Schreckenstein, Hieronymus

Ingolstadii, 1550

VD16 R 3252

Cvi Respondet Itervm Pontifex, ut sequitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30126

ROMANAECCLESIAE.

Ex hoc constat Lector, quod unitas Ecclesiæ nullis ratiōnibus diuisa & insertis maculis ita demum seruatur si Roma, nœ sedis Reuerentia conseruatur, et ei cuncta subiiciuntur, & ad eius unitatem cuncta deducuntur. Propterea prolixioribus uestibis de unitate Ecclesiæ scripsimus. Si enim unitas Ecclesiæ seruanda est, necessario sequitur Romanam Ecclesiam esse principalem, et ad eius unitatem cuncta deducenda, quemadmodum ex hac elegantissima patet Epistola. Quæ quoniam Codici Iustinianeo inserta est plenissimum robur Imperatoriae constitutionis obtinere debet. Clarius autem Imperator Iustinianus super Prinzipalitate Romanæ Ecclesiæ decernens, inquit,

Nec enim patimur quicquam quod ad Ecclesiarum statum pertinet, quamvis manifestum & indubitatū sit, quod mouetur, ut non etiam uestræ innotescat sanctitati, quæ capit est omnium sanctorum Ecclesiarum. Per omnia enim ut dictum est, properauimus honorem & autoritatem crescere uestræ sedis.

CVI RESPONDET ITERVM Pontifex, ut sequitur.

Iquet igitur Imperator glorioſissime, ut lectionis temporis & legatorum uestrorum relatio patefacit. Vos Apostolicis eruditio[n]ibus studere, cum de Religione Catholica fidei ea sapitis, ea scripsistis, ea protulistis, ea populis

DE PRINCIPALITATE

populis fidelibus publicastis , quæ (ut diximus) & sedis Apostolicæ doctrina & sanctorum Patrum ueneranda de creuit authoritas, & nos confirmamus in omnibus . Opportunum est ergo , uoce proclamare prophetica . Tibi abundet Cœlum desuper & effundent montes iucunditatem & colles læticia lætabuntur . Hæc igitur in tabulis cordis fideliter scribere, hæc ut pupillas oculorum conuenit obseruare . Habes hic Imperatorem ita denum Apostolicis studere eruditio[n]ibus , si ea sapit, si ea scribit, si ea profert, si ea populis fidelibus publicat , quæ sedis Apostolicæ doctrina & sanctorum Patrum ueneranda decreuit Autoritas, & quæ Romanus Pontifex confirmat, inquit enim & nos confirmamus in omnibus.

Etsi Imperator ea scribit , sapit , profert , publicat , quæ Summus Pontifex confirmat in omnibus , Cœlum sibi abundat, montes effundunt iucunditatem , & colles læticia lætabuntur . Attende autem Lector optime, hæc uerba, in omnibus, quod in omnibus, requiritur confirmatio summi Pontificis .

Vltimo concludit, Deum autem & Saluatorem nostrum Iesum Christum exoramus, quatenus longæuis & pacificis uos dignetur custodire temporibus. In hac uera Religione & unitate & ueneratione Apostolicæ sedis. Cuius principiatum ut Christianissimi & pij conseruatis in omnibus .

Habes

ROMANAECCLESIAE.

Habes hic in omnibus esse principatum Romanæ sedis conseruandum ab Imperatore. Nam alias unitas Ecclesiæ seruari non potest. Est enim Ecclesia unicum corpus Christi, unica mater fidelium, unica tunica inconsutilis, unica Archa Noæ, unica sponsa Christi, unica columba, unica filia dilecta matris suæ, unicus fons signatus, & unicus horus conclusus. Cuius unitas conseruari non potest, si de medio principalitatem Ecclesiæ Romanæ tollas, et si in omnibus non ea sapis, scribis, profers, publicas, quæ Roma na in omnibus confirmat Ecclesia.

Ob id Imperator in Nouo Iure in Authentica de Ecclesiasticis titulis. Collat. non. §. i. Disponit super principalitate Romanæ Ecclesiæ, atque ita ad uerbum decernit.

Prædictarum quatuor Synodorum dogmata, sicut sanctas scripturas accipimus, & Regulas sicut leges obseruamus, Ideoq; sancimus secundum earum definitiones sanctissimum Senioris Romæ Papam, primum esse omnium sacerdotem.

Vides hic Imperatoris manifestissimam dispositionem Papam esse primum omnium sacerdotum.

Secundo illud esse sanctum secundum definitiones quatuor Conciliorum principalium, quod magnopere animaduertendum est, non enim tantum in Concilio Calcedonensi Octavo Nicolai Papæ, sed secundum diffinitiones quatuor Conciliorum Principalium Papam Roma-

H num

DE PRINCIPALITATE

num Pontificem esse primum omnium Sacerdotum, id quod Imperator per Authenticam illam luce clarius attestatur.

Et licet Imperatores nulla lege Ciuii statuissent Romanam Ecclesiam esse priuam & summum Pontificem esse primum Sacerdotem, quod tamen iam latissime per multas constitutiones comprobatum est.

Tamen quia iura Diuina & Canones tribuit manifestissime Principalitatem, & ob id pro lege seruari debent, quemadmodum Imperator in d. Authenticam attestatur. Nam potestas ab Apostolo concessa nulla lege potest auferri. c. Super illa, & c. fin. de secundis nuptiis. Licet enim secundum Leges Ciuiiles mulier nubens infra tempus luctus efficiatur infamis, quam infamiam infligit Lex Ciuilis, ne turbaretur fanguis, ut inquit glos. C. de Repud. L. Consensu §. Si uero ff. de ijs quin tant. infam. L. liberorum §. t. C. de Secund. nupt. L. cum similibus, tamen quia Apostolus dicit. Mulier viro suo mortuo soluta est a lege viiri sui, in domino nubat cui uoluerit. Canones infamiam mulieris infra tempus luctus nubentis sustulerunt. Quia illa potestas est sibi ab Apostolo concessa. Ergo nulla lex Ciuilis ea quae de luctu diuino concessa sunt potest tollere. Et si Lex Ciuilis contrarium statuit, non erit seruanda d. c. Super illa. & c. fina. de nupt. Seculares enim leges, in his praesertim non dedignentur Sacros Canones imitari. Sic Principalitas Ro-

ROMANAECCLESIAE.

tas Romanæ concessa per Iura diuina Ecclesiæ nulla di-
spositione Ciuii posset tolli, eò magis igitur probatur,
quod etiam Ciuii lege & Imperatorijs Constitutionibus
confirmatur.

Quantum igitur Christianitas gloriosissimis Principi-
bus Carolo Maximo & Ferdinando potentissimo de-
beat ex hoc coniçere potes, quod ambo nihil charius du-
cunt, nihilq; magis in uotis habent. Quam unitatem Ec-
clesiæ Christianæ constituere, concordiam, pacem, & con-
sonantiam per totum Orbem reddere Ecclesiæ. Neque
ob hoc Herculeos labores per mare, per terras, gladios per
saxa per ignes recusantes. Quibus nulli unquam Princi-
pes magnitudine rerum gestarum, fortitudine, iustitia pie-
tate, liberalitate & Victorijs pares fuere. Nam si unum
quemq; optimorum etiam Imperatorum consideres, in-
uenies plerosque in unica uirtute excelluisse. At illi om-
nium Virtutum absolutissimam consonantiam assecuti-
sunt.

Vt enim Flavius Vopiscus Syracusus eleganter scribit
a quodam scurra Claudi temporibus dictum, in uno an-
nulo bonos Principes posse perscribi atque depingi. No-
stros autem maximos principes totus mundus non ca-
pit. Nam etsi Diocletianus Imperator dixerit, nihil diffi-
cilius quam bene imperare. Tamen illi sic optime impe-
rant, ut ne in uno quidem reprehendi possint, neque tam
uincere sciunt, quam uti Victoria.

H ij Nec

DE PRINCIPALITATE

Nec minus querere regna quam parta tueri. Hoc opus, hic Labor est. Deus enim unus per unicam fidem & unicam Ecclesiam constituet regnum fratrum triumphantium. Cuius sceptrum ab Austriaca domo non auferetur, quod ipsi per totius mundi regna pacem uniuerso Orbi reddentes auro seculo redeunte extendent.

*EX IMMENSA SVMMI PON.
tificis potestate per Vniuersum mundum & principali
dextra Petri & Pauli Apostolorum. Col.
ligitur Ecclesiam Romanam esse
Principalem.*

De potestate summi Pontificis superius etiam dicimus est. De Clauum traditione & potestatis concessione ubi Iesu CHRISTI uerba in medium adduximus. Nunc quadam ex Sanctissimorum Patrum Decretis & Iurisconsultorum libris depromere statui.

Et id quidem arduum & difficile, præcipue per tot doctissimos Viros qui de ea re scripsierunt. Latissimus enim campus de hac re dicendi requireret peculiarem libellum. Sed nos hic pauca tantum ad principalitatem spectantia attingemus. Et primo ex Sanctissimi Pontificis Gelasij Epistola, quam omnibus Episcopis scripsit in c. Cuncta viij. q. iij.

I. Quod